

Sygn. akt III CZ 48/17

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa C. B., M. K.

i Z. M.

przeciwko W. J.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 grudnia 2017 r.,

zażalenia pozwanego

na wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt VII Ga .../17,

**odrzuca zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 22 listopada 2016 r. wydanym w postępowaniu uproszczonym zasądził od W. J. na rzecz C. B., M. K. i Z. M. do niepodzielnej ręki kwotę 153,17 zł z odsetkami, oddalił powództwo co do kwoty 7 044,83 zł i orzekł o kosztach procesu. Ustalił, że strony zawarły w dniu 7 października 2010 r. umowę przedwstępną najmu powierzchni na cele magazynowe za kwotę 1 500 zł czynszu miesięcznie, przy czym pozwany był także zobowiązany do ponoszenia opłat eksploatacyjnych. Uzgodniono, że przedmiotem najmu będzie powierzchnia biurowa ustalona do końca października 2010 r. Dnia 2 listopada 2010 r. strony zawarły na piśmie umowę najmu powierzchni magazynowej. Na jej podstawie powodowie wystawili faktury na kwotę 9 281,33 zł, która została przez pozwanego częściowo uregulowana. Pozwany dokonał potrącenia swojej należności w kwocie 5 204,72 zł.

Sąd Rejonowy przyjął, że podstawę powództwa stanowi wyłącznie umowa zawarta w formie pisemnej i nie podzielił stanowiska powodów, że w związku z przekazaniem w grudniu 2010 r. pozwanemu powierzchni biurowej należny czynsz od niego stanowił 1 600 zł, a nie 1 500 zł. Zaznaczył, że strony wiązała także ustna umowa najmu powierzchni biurowej, jednak powodowie nie wywodzili swoich roszczeń z tej umowy, lecz z umowy zawartej na piśmie, a orzekanie o tym prowadziłoby do nieważności postępowania z powodu wyjścia ponad żądanie pozwu. Uznał za usprawiedliwione roszczenie powodów z tytułu czynszu najmu w wysokości 3 690 zł, z czego pozwany uregulował 330,28 zł, oraz przyjął, że kolejna faktura była zasadna tylko w kwocie 1 845 zł i została zapłacona. Podkreślił, że powództwo jest uzasadnione tylko w części dotyczącej kosztów energii elektrycznej, a podlega oddaleniu w stosunku do innych opłat eksploatacyjnych, gdyż pozwany nie zobowiązał się do ich ponoszenia. Stwierdził, że nastąpiła nadpłata za okres 36 miesięcy w kwocie 4 428 zł przedstawionej do potrącenia, a w konsekwencji zasądził na rzecz powodów różnicę między czynszem najmu za powierzchnię magazynową i energią elektryczną oraz wierzytelnością pozwanego.

Powodowie wnieśli apelację od wyroku Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 12 lipca 2017 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Podkreślił, że, zgodnie z art. 505⁹ § 2 k.p.c., po upływie terminu do wniesienia apelacji przytaczanie dalszych zarzutów jest niedopuszczalne, co powodowało niemożność rozpoznania dodatkowych zarzutów apelacyjnych, zatem wyrok Sądu Okręgowego został wydany z uwzględnieniem zarzutów zawartych w apelacji. Wskazał, że w umowie przedwstępnej ustalono, iż najmem zostanie objęta również część biurowa, która została przekazana pozwanemu w grudniu 2010 r. Przyjął, że pozwany objął ją w posiadanie i opłacał faktury wystawione z uwzględnieniem dodatkowego czynszu w kwocie 100 zł. Stwierdził, że faktury, które nie zostały zapłacone przez pozwanego, obejmują zarówno czynsz najmu powierzchni magazynowej, jak i powierzchni biurowej oraz opłaty eksploatacyjne. Oceniał jako chybione założenie przyjęte przez Sąd Rejonowy, że powodowie wywodzili roszczenie tylko z umowy pisemnej i orzekanie o czynszu za powierzchnię biurową stanowiłoby naruszenie art. 321 k.p.c. i prowadziłoby do nieważności postępowania na podstawie art. 379 k.p.c. Uznał, odwołując się do art. 505¹ ust. 1 i art. 505³ § 1 i 2 zd. 1 k.p.c., że połączenie kilku roszczeń w jednym pozwie w postępowaniu uproszczonym jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wynikają one z tej samej umowy lub umów tego samego rodzaju. Spostrzegł, że połączenie roszczeń z umowy najmu magazynu zawartej w formie pisemnej i roszczeń z umowy najmu biura jako umowy zawartej w formie ustnej było dopuszczalne, zatem obowiązkiem Sądu Rejonowego było rozpoznanie obu zgłoszonych przez powodów roszczeń. W konkluzji zaznaczył, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c.

Pozwany wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2015 r., III CZ 7/15, OSNC 2015, nr 6, poz. 79 i z dnia 17 kwietnia 2015 r., III CZ 15/15, OSNC-ZD 2016, nr C, poz. 56) i piśmiennictwie podkreśla się,

że w postępowaniu uproszczonym nie przysługuje uregulowane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie sądu II instancji uchylające zaskarżone orzeczenie i przekazujące sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Wspomniane zażalenie jest elementem apelacji pełnej, a jego celem jest kontrola orzeczeń kasatoryjnych. W postępowaniu uproszczonym przyjęto zaś model apelacji ograniczonej, która nie wymaga wspomnianej ingerencji Sądu Najwyższego. O ile bowiem co do zasady wydanie przez sąd II instancji orzeczenia kasatoryjnego stanowi wyjątek, który jest uzasadniony wystąpieniem szczególnych okoliczności wskazanych w art. 386 § 2 - 4 k.p.c., to, zgodnie z art. 505¹² § 1 k.p.c., wydanie orzeczenia kasatoryjnego w postępowaniu uproszczonym zostało uzależnione od stwierdzenia naruszenia przez sąd I instancji prawa materialnego oraz braku wystarczających podstaw do zmiany wyroku stosownie do zgromadzonych w sprawie dowodów.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

kc

aj